

ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર

NEWS OF GANDHINAGAR

(Daily)

દૈનિક

E mail - prdpraval@yahoo.co.uk

*Editor : Pradip A. Raval (Mo) 98246 53073 * Block No.677/2, Gh Type, Sector - 8, Gandhinagar (Gujarat)

* Volume : 6 * Issue No. 284 * Date: 10.08.2020 * Monday * Page :04 * Rs. 1.00/- * Annual Rs. 351/-

૮.૫ કરોડ ખેડૂતોના ખાતામાં ટ્રાન્સફર થયા ૧૭ હજાર કરોડ રૂપિયા

કોરોના કાળ વચ્ચે વડાપ્રધાનની ખેડૂતોને એક લાખ કરોડની ભેટ

ન્યુ દિલ્હી, તા.૯
પીએમ નરેન્દ્ર મોદીએ આજે દેશભરના ખેડૂતોને એક લાખ કરોડ રૂપિયાની ભેટ આપી છે.

મળે તે માટે ફાઈનાન્સિંગની સુવિધા મળશે.
વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ આજે એગ્રિકલ્ચર ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ફંડ અંતર્ગત નાણાકીય સુવિધાઓની જાહેરાત કરી હતી. વડાપ્રધાન

મોદીએ વીડિયો કોન્ફરન્સિંગના માધ્યમથી પીએમ-કિસાન યોજનાની વિવિધ સુવિધાઓની જાહેરાત કરી હતી. આ સાથે જ વડાપ્રધાને વચ્ચુંઅલ કાર્યક્રમમાં એગ્રીકલ્ચર ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ફંડ

અંતર્ગત ૮.૫ કરોડ કરતા વધારે ખેડૂતો માટે ૧૭,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાની રાશિ ફાળવી છે.
વડાપ્રધાને કહ્યું કે, આજે હળપટ્ટી છે, ભગવાન બલરામની જયંતી છે. તમામ દેશવાસીઓને, ખાસ કરીને ખેડૂત સાથીઓને હલહલની, દાઉ જન્મોત્સવની ખૂબ ખૂબ શુભેચ્છાઓ. હલપટ્ટી અને ભગવાન બલરામની જયંતિના અત્યંત પાવન અવસર પર દેશમાં ખેતી સાથે સંકળાયેલી સુવિધાઓ તૈયાર કરવા એક લાખ કરોડ રૂપિયાનું વિશેષ ફંડ લોન્ચ કરવામાં આવ્યું છે. વડાપ્રધાને જણાવ્યું કે, ૮.૫ કરોડ ખેડૂત પરિવારોના ખાતામાં પીએમ કિસાન સન્માન નિધિતરીકે ૧૭,૦૦૦ કરોડ રૂપિયા

ટ્રાન્સફર કરતા મને ખૂબ જ સંતોષ અનુભવાઈ રહ્યો છે. સંતોષ એ વાતનો છે કે આ યોજનાનું જે લક્ષ્ય હતું તે હાંસલ થઈ રહ્યું છે. છેલ્લા દોઢ વર્ષમાં આ યોજનાના માધ્યમથી ૭૫,૦૦૦ કરોડ રૂપિયા સીધા ખેડૂતોના બેંક ખાતામાં જમા થઈ ગયા છે. તેમાંથી ૨૨,૦૦૦ કરોડ રૂપિયા તો કોરોનાના કારણે લોકડાઉન લાગુ કરવામાં આવ્યું તે દરમિયાન જ ખેડૂતો સુધી પહોંચી ગયા છે.
યોજનાના શુભારંભ પર વડાપ્રધાને જણાવ્યું કે, આ યોજનાથી ગામડાઓમાં ખેડૂતોના જૂથોને, કિસાન સમિતિઓને, FPOSને વેરહાઉસ બનાવવા, કોલ સ્ટોરેજ બનાવવા, હુડ

પ્રોસેસિંગ સાથે જોડાયેલા ઉદ્યોગો લગાવવા ૧ લાખ કરોડ રૂપિયાની મદદ મળશે. પહેલા ૧-૧૬૪૨ દ્વારા એક ટેકનોલોજી આધારીત મોટી વ્યવસ્થા બનાવવામાં આવી. હવે કાયદો બનાવીને ખેડૂતોને બજારના ક્ષેત્રમાંથી અને બજાર ટેક્સના ક્ષેત્રમાંથી મુક્ત કરી દેવામાં આવ્યા. વડાપ્રધાને જણાવ્યું કે હવે ખેડૂતો પાસે અનેક વિકલ્પ છે. જો તેઓ પોતાના ખેતરમાંથી જ ઉપજનો સોદો કરવા માંગે તો પણ કરી શકશે. અથવા તો સીધું વેરહાઉસથી e-NAM સાથે

સંકળાયેલા વેપારીઓ અને સંસ્થાઓ, જે વધુ ભાવ આપે તેમની સાથે પાકનો સોદો કરી શકશે. આ કાયદાનો ઉપયોગ કરતા દુરૂપયોગ વધુ થયો છે. તેનાથી દેશના વેપારીઓ, રોકાણકારોને ડરાવવાનું કામ વધું થયું છે. હવે આ ભયના તંત્રમાંથી પણ ખેતી સાથે સંકળાયેલા વેપારને મુક્ત કરી દેવામાં આવ્યો છે.
વડાપ્રધાને જણાવ્યું કે હવે આપણે એ સ્થિતિ તરફ આગળ વધી રહ્યા છીએ જ્યાં ગામના કૃષિ ઉદ્યોગોમાંથી હુડ આધારીત

ઉત્પાદનો શહેર જશે અને શહેરોમાંથી બીજો ઔદ્યોગિક સામાન બનીને ગામમાં આવશે. આ જ તો આત્મનિર્ભર ભારત અભિયાનનો સંકલ્પ છે જેના માટે આપણે કામ કરવાનું છે. બે દિવસ પહેલા જ દેશના નાના ખેડૂતો સાથે સંકળાયેલી એક બહુ મોટી યોજનાની શરૂઆત કરવામાં આવી છે જેનો આગામી સમયમાં આખા દેશને ભારે મોટો લાભ મળશે. દેશની પ્રથમ 'કિસાન રેલ' મહારાષ્ટ્ર અને બિહાર વચ્ચે શરૂ થઈ ગઈ છે.

ભારતને આત્મનિર્ભર બનાવવા માટે મોદી સરકારનું સૌથી મોટું પગલું ૧૦૧ સરક્ષણ ઉપકરણોની આયાત પર રોક: રાજનાથસિંહની મોટી જાહેરાત

આગામી ૬-૭ વર્ષમાં ૪ લાખ કરોડ રૂપિયાની કિંમતના કોન્ટ્રાક્ટ સ્વેદેશી કંપનીઓને આ ઉપરકરણોના ઉત્પાદન થવાના કારણે મળે તેવું આયોજન

ન્યુ દિલ્હી, તા.૯
રક્ષા મંત્રાલયે 'આત્મનિર્ભર ભારત' અભિયાનને મોટું બુસ્ટ આપવાની તૈયારી કરી લીધી છે. રક્ષા મંત્રી રાજનાથ સિંહે રવિવાર સવારે કહ્યું કે મંત્રાલયે ૧૦૧ વસ્તુની યાદી તૈયારી કરી છે જેમની આયાત પર પ્રતિબંધ મૂકશે. આ યાદીમાં સામાન્ય પાર્ટસ સિવાય કેટલીક હાઈટેકનોલોજી વેપન સિસ્ટમ પણ સામેલ છે. એક નેગોટિવ આર્મ્સ વિસ્ટે તૈયાર કરાયું છે તેના અંતર્ગત કેટલીક વેપન સિસ્ટમ્સ અને સ્વેટફોર્મ્સની આયાત પર પ્રતિબંધ મૂકાશે જેથી કરીને સ્થાનિક ઉત્પાદનને પ્રોત્સાહન મળી શકે. આ યાદી સેનાની જરૂરિયાતના હિસાબથી સમય-સમય પર અપડેટ કરાતી રહેશે. સિંહના મતે આ રક્ષા ક્ષેત્રમાં ભારતની

આત્મનિર્ભરતાની દિશામાં એક મોટું પગલું છે. તેમણે કહ્યું કે આ નિર્ણય પ્રધાનમંત્રી નરેન્દ્ર મોદીના આદાન બાદ લેવાયો છે. આ નિર્ણયથી ભારતની રિકેન્સ ઈન્ડસ્ટ્રીઝને મોટાપાયા પર ઉત્પાદનની તક મળશે. રક્ષાક્ષેત્રમાં સ્થાનિક ઉત્પાદનને વધારવા માટે મંત્રાલયે જે યાદી બનાવી છે તેમાં સેના, પબ્લિક, અને ખાનગી ઈન્ડસ્ટ્રીઝ સાથે ચર્ચા બાદ તૈયાર કરાઈ છે. સિંહે કહ્યું કે આ ૧૦૧ વસ્તુઓમાં માત્ર સરળ વસ્તુ જ સામેલ નથી પરંતુ કેટલીક ઉચ્ચ તકનીકવાળી હથિયાર સિસ્ટમ પણ છે જેમકે આર્ટિલરી ગન, અસોલ્ટ રાફલો, ટ્રાન્સપોર્ટ એરક્રાફ્ટ, એલસીએચએસ, રડાર અને બીજા કેટલીક વસ્તુઓ છે જે આપણી રક્ષા સેવાઓની જરૂરિયાતો પૂરી કરવા માટે છે. રાજનાથ સિંહના

મતે આવી પ્રોડક્ટના અંદાજે ૨૬૦ યોજનાઓ માટે ત્રણ સેનાઓએ એપ્રિલ ૨૦૧૫ થી ઓગસ્ટ ૨૦૨૦ની વચ્ચે લગભગ સાડા ત્રણ લાખ કરોડ રૂપિયાના કોન્ટ્રાક્ટ્સ આપ્યા હતા. તેમનો અંદાજો છે કે આવતા ૬ થી ૭ વર્ષમાં સ્થાનિક ઈન્ડસ્ટ્રીઝને અંદાજે ૪ લાખ કરોડ રૂપિયાનો કોન્ટ્રાક્ટ મળશે.
રક્ષામંત્રીએ કહ્યું કે તમામ સ્ટેકહોલ્ડર્સ સાથે વાતચીત બાદ વધુ પ્રોડક્ટ્સની આયાત પર પ્રતિબંધ મૂકાશે. હાલ જે નિર્ણય લેવાયો છે કે ૨૦૨૦થી ૨૦૨૪ની વચ્ચે લાગુ કરાશે. ૧૦૧ પ્રોડક્ટ્સની યાદીમાં આર્મ્ડ ફાઈટિંગ વિકલ્સ પણ સામેલ છે. મંત્રાલયે ૨૦૨૦-૨૧ માટે ફાઈનાન્સ ખરીદી બજેટને સ્થાનિક અને વિદેશ રૂટમાં વહેંચી દીધું છે.

યાલુ નાણાકીય વર્ષમાં જ અંદાજે ૫૨૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનું અલગ બજેટ તૈયાર કર્યું છે.
પૂર્વ લદ્દાખમાં લાઈન ઓફ એક્યુઅલ કંટ્રોલ પર તણાવ યથાવત છે. કેટલાંક ફિક્શન પોઈન્ટથી ચીની સેના પાછળ હટી છે પરંતુ દેપસાંગ અને પેંગોંગ અને અર્થવ્યવસ્થા પર સતત ત્સોમાં ટક્કથી મસ થવા તૈયાર નથી. બંને દેશોની વચ્ચે કોર કમાન્ડર સ્ટર પર કેટલાંય દોરની વાતચીત પરિણામ વગરની રહ્યા બાદ શનિવારના રોજ મેજર-જનરલ સ્ટરની વાતચીત શરૂ થઈ

છે. ભારતે સ્પષ્ટ શબ્દોમાં કહ્યું કે દેપસાંગથી ચીનને પોતાના સૈનિક પાછા બોલાવવા પડશે.
કેન્દ્ર સરકારની તરફથી બોર્ડર પર સેનાને 'ફી-હેન્ડ' મળ્યા છે. રક્ષા મંત્રી પણ કહી ચુક્યા છે કે સેના કોઈપણ સ્થિતિ માટે તૈયાર રહે. હાલ સરહદ પર ભારત અને ચીન બંનેના હજારો સૈનિકો ભારે ભરખમ દારૂગોળા સાથે તૈનાત છે. તણાવ ઓછો કરવા માટે બંને દેશોની વચ્ચે મિલિટરી અને ડિપ્લોમેટિક, બંને ચેનલ્સ દ્વારા વાતચીત થઈ રહી છે.

કુલ કેસો ૨૧.૫૫ લાખ પર પહોંચ્યા કોરોના મહાસંકટ: ૨૪ કલાકમાં અધધ ૬૫ હજાર નવા કેસો ઉમેરાયા, ૮૭૫ના મોત

ન્યુ દિલ્હી, તા.૯
સમગ્ર દેશમાં શનિવારે અનલોક-૩ના ૮મા દિવસે એક જ દિવસમાં સૌથી હાઈએસ્ટ ૬૫ હજાર કરતાં વધારે કેસો સામે આવ્યાં હતા અને વધુ ૮૭૫ના મોત થયા હતા. આરોગ્યમંત્રાલય દ્વારા આજે રવિવારે સવારે છેલ્લાં ૨૪ કલાકના કેસોના આંકડા જાહેર કરાયા ત્યારે એક દિવસમાં ૬૫,૧૫૬ કેસો નોંધાયા હતા. તે સાથે કુલ કેસોની સંખ્યા ૨૧,૫૨,૦૨૦ પર પહોંચી ગઈ હતી. આ જ સમયગાળામાં વધુ ૮૭૫ના મોત સાથે કુલ મૃત્યુઆંક વધીને ૪૩,૪૫૫ પર પહોંચી ગયો છે. આ જ સમયગાળામાં ૫૨ હજાર કરતાં વધારે લોકો સાજા પણ થયા હતા અને કુલ સાજા થયેલી સંખ્યા ૧૪,૭૯,૮૦૪ પર પહોંચી છે. અનલોક-૩મા જીમ-યોગા આપવામાં આવી છે. જો કે સ્કૂલ વગેરે હજી ૩૧ ઓગસ્ટ સુધી બંધ છે. મહારાષ્ટ્રમાં એક જ દિવસમાં રેકોર્ડ ૧૨ હજાર ૮૨૨ કેસ

નોંધાયા, તો ૧ હજાર ૮૦ નવા કેસ સાથે આંધ્રપ્રદેશ બીજા નંબરે છે. કેન્દ્રીય કૃષિ રાજ્યમંત્રી કેલાશ ચૌધરી અને કેન્દ્રીય મંત્રી અર્જુન મેઘવાલનો કોરોના રિપોર્ટ પોઝિટિવ આવ્યો છે. બન્નેએ ટ્વિટ કરીને આ સમાચાર આપ્યા છે.
દેશમાં ૨૪ કલાકમાં રેકોર્ડ ૬૫ હજાર ૧૫૬ દર્દી નોંધાયા અને ૫૨ હજાર ૧૩૫ દર્દી સાજા થયા છે. ગુજરાત કેરળ ત્રિપુરા, હિમાચલપ્રદેશ, નાગાલેન્ડ, અરુણાચલ પ્રદેશ અને સિક્કિમમાં છેલ્લા ૨૪ કલાકમાં જેટલા નવા કેસ આવ્યા, એનાથી વધુ દર્દી સાજા થયા છે.
આ સતત ત્રીજો દિવસ છે જ્યારે ૬૦ હજારથી વધુ નવા કેસ નોંધાયા છે અને ૫૦ હજારથી વધુ દર્દી સાજા થયા છે. દેશમાં અત્યાર સુધી કોરોના સંક્રમણના ૨૧.૫૫ લાખ કેસ આવી ચુક્યા છે. સારી બાબત તો એ છે કે આમાથી ૧૪.૭૯ લાખથી વધુ લોકો સાજા થયા છે. ૬.૨૮ લાખ દર્દીઓની સારવાર ચાલી રહી છે, જ્યારે ૪૩

હજાર ૪૫૩ લોકો આ બિમારીથી જીવ ગુમાવી ચુક્યા છે.
મહારાષ્ટ્રમાં છેલ્લા ૨૪ કલાકમાં સૌથી વધુ ૧૨ હજાર ૮૨૨ સંક્રમિત નોંધાયા છે. આ એક દિવસમાં પહેલી વખત આટલા કેસ નોંધાયા છે. આ સાથે જ રાજ્યમાં કુલ કેસનો આંકડો પણ ૫ લાખને પાર કરી ગયો છે. ૧૦ હજાર ૮૦ નવા કેસ સાથે આંધ્રપ્રદેશ બીજા નંબરે રહ્યું છે.
કેન્દ્રીય સ્વાસ્થ્ય મંત્રાલયના જણાવ્યા પ્રમાણે, દેશમાં રિકવરી થયેલા દર્દીઓની કુલ સંખ્યા ૧૪.૭૯ લાખથી વધુ થઈ ગઈ છે. રિકવરી રેટમાં સતત સુધારો જોવા મળી રહ્યો છે. રિકવરી રેટ વધીને ૬૮.૩૨% થઈ ગયો છે જ્યારે મૃત્યુદર ૨.૦૪% છે. દેશમાં અત્યાર સુધી ૨ કરોડ ૩૩ લાખ ૮૭ હજાર ૧૭૧ સેમ્પલની તપાસ થઈ ચુકી છે.
કેન્દ્રીય કૃષિ રાજ્યમંત્રી કેલાશ ચૌધરી અને કેન્દ્રીય મંત્રી અર્જુન મેઘવાલનો કોરોના રિપોર્ટ પોઝિટિવ આવ્યો છે. બન્નેએ ટ્વિટ કરીને આ સમાચાર આપ્યા છે.

અમેરિકા બાદ બ્રાઝિલમાં કોરોનાનો આતંક: મૃત્યુઆંક ૧ લાખને પાર

બ્રાઝિલ, તા.૯
કોરોના વાઈરસના કારણે બ્રાઝિલમાં મૃત્યુનો આંક ૧ લાખને પાર થઈ ગયો છે. કોરોનાથી થયેલા મોતના આંકડાના કારણે અમેરિકા બાદ બ્રાઝિલ બીજા નંબર પર છે. બ્રાઝિલમાં હજી સુધી ૧ લાખ ૪૭૭ લોકોના મૃત્યુ થઈ ગયા છે. જ્યારે, સમગ્ર દુનિયામાં મૃત્યુ પામનારો આંકડો ૭ લાખ ૨૨,૦૦૦ સુધી પહોંચી ગયો છે.
૨૧ કરોડની વસ્તીવાળા દેશમાં મે મહિના બાદ આ

મહામારીના કારણે દરરોજ ૧૦૦૦થી વધુ લોકોના મૃત્યુ થયા છે અને શુક્રવાર રાત સુધીમાં કુલ ૯૯,૫૭૨ લોકો મૃત્યુ પામ્યા. સ્વાસ્થ્ય મંત્રાલયએ જણાવ્યું છે કે, કોરોના વાયરસના કુલ ૨,૯૨,૪૪૪ કેસો આવ્યા છે. સંક્રમણ અને મોતના કેસોમાં અમેરિકા બાદ બ્રાઝિલ બીજા નંબરે છે. વિશેષજ્ઞોનું માનવું છે કે, બીજા કેટલાક દેશોની જેમ અહીં પૂરતી તપાસના અભાવે કેસોની વાસ્તવિક સંખ્યા અને મોતના સાચા આંકડા સામે

આવતા નથી.
ખુદ કોરોના વાઈરસ પોઝીટીવ થયેલા રાષ્ટ્રપતિએ જેર બોલસોનારો આ બીમારીની અસર વિશે સતત શંકામા રહ્યા છે અને અર્થવ્યવસ્થા પર સતત પ્રતિબંધો હટાવી રહ્યા છે. તેઓ સતત ભીડમાં જોવા મળ્યા છે અને કેટલીક વાર તો માસ્ક વગર જોવા મળ્યા છે. દેશમાં કોરોનાથી થયેલા મૃત્યુનું મને દુ:ખ છે, આંકડો ૧,૦૦,૦૦૦ની સંખ્યા સુધી પહોંચી ગઈ છે, પરંતુ અમે આનું સમાધાન શોધી લઈશું.

ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર કોરોના અપડેટ
ગુજરાતમાં છેલ્લા ૨૪ કલાકમાં કોરોના નવા કેસની સંખ્યા: ૧૦૭૮
રાજ્યમાં કુલ કેસનો આંકડો પહોંચ્યો : ૭૧૦૬૪
ગુજરાતમાં છેલ્લા ૨૪ કલાકમાં લોકોનાં મૃત્યુ: ૨૫
રાજ્યમાં આજે ડિસ્ચાર્જ થયેલા દર્દીઓની સંખ્યા : ૧૩૧૧
ગુજરાતમાં સાજા થયેલા કુલ દર્દીઓની સંખ્યા : ૫૪૨૩૮

ગુજરાત બાદ આંધ્રપ્રદેશમાં પણ બેદરકારીની આગ વિજયવાડામાં કોવિડ કેર સેન્ટરમાં આગ: ૯ લોકો જીવતા ભડચું

વિજયવાડા, તા.૯
આંધ્ર પ્રદેશના વિજયવાડા ખાતે આવેલી એક હોટેલમાં આગ લાગી ગઈ હતી. આ હોટેલનો ઉપયોગ કોવિડ કેર સેન્ટર તરીકે કરવામાં આવ્યો હતો. આગ લાગ્યા બાદ હોટેલમાં ફસાયેલા લોકોને સુરક્ષિત બહાર કાઢી લેવામાં આવ્યા હતા અને ફાયર ટેન્ડરે ઘટના સ્થળે પહોંચીને આગ પર કાબુ મેળવી લીધો હતો. આગ લાગવાની આ દુર્ઘટના હોટેલ સુવર્ણ પેલેસ ખાતે બની હતી અને તે સમયે સત્તાધીશોને નિર્દેશ આપ્યો હતો. તે પૈકીના ૩૦ કોરોનાના દર્દીઓ હતા જ્યારે ૧૦ લોકો હોટેલ

સ્ટાફના હતા. વિજયવાડા પોલીસે આ દુર્ઘટનામાં ૯ લોકોના મોત થયા હોવાની તથા ૩૦ લોકોને બચાવી લેવામાં આવ્યા હોવાની માહિતી આપી છે. ભારે મહેનત બાદ આગને કાબુમાં લેવામાં આવી હતી અને ઘાયલોને સારવાર માટે નજીકની સ્થાનિક હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા.
મુખ્યમંત્રી જગનમોહન રેડ્ડીએ પોતે જ સમગ્ર દુર્ઘટના પર ધ્યાન આપ્યું હતું અને ઘાયલોને વધુ પેલેસ ખાતે બની હતી અને તે સમયે સત્તાધીશોને નિર્દેશ આપ્યો હતો. હાલ આગને કાબુમાં લીધા બાદ સંપૂર્ણ બિલ્ડિંગને ખાલી કરી દેવામાં

આવી છે અને મોટી સંખ્યામાં પોલીસ દળ ઘટના સ્થળે તૈનાત છે. આંધ્ર પ્રદેશના મુખ્યમંત્રીએ આ સમગ્ર દુર્ઘટના મામલે દુ:ખ વ્યક્ત કર્યું હતું અને ઘટનાની તપાસ માટે આદેશ આપ્યા હતા. આ ઘટનાને લઈને પણ તમામ મદદ માટે તૈયારી દર્શાવી છે અને તેમણે આ ઘટનાને લઈને દુ:ખ વ્યક્ત કર્યું છે. મુખ્યમંત્રી કાર્યાલયના અધિકારીઓએ જણાવ્યું કે, એક ખાનગી હોસ્પિટલે તે હોટેલને ભાડેથી લીધી હતી અને પ્રાથમિક તપાસમાં ત્યાં કોરોનાના દર્દીઓને સારવાર માટે રાખવામાં આવ્યા હોવાનું સામે આવ્યું છે.

તંત્રી સ્થાનેથી...

કાશ્મીરમાં નેતાઓ વગરની રાજનીતિ અને લોકતંત્ર

પાછલા વર્ષે ૫ ઓગસ્ટે જમ્મુ-કાશ્મીરના વિશેષાધિકાર સમામ કર્યા પછીથી રાજકીય ગતિવિધિઓ બંધ છે. માર્ચ ૨૦૧૫માં જમ્મુ-કાશ્મીરમાં જ્યારે વિરોધી વિચારધારાવાળી ભાજપ અને પીડીપીએ મળીને સરકાર બનાવી તો એને લોકતંત્રમાં એક નવા પ્રયોગ તરીકે જોવાઈ. જૂન ૨૦૧૮માં આ ગઠબંધન તૂટ્યું અને રાજ્ય ફરી એક વાર રાજ્યપાલના શાસનમાં જતું રહ્યું. ડિસેમ્બર ૨૦૧૮માં અહીં રાષ્ટ્રપતિશાસન લાગુ પાડી દેવાયું હતું. એક તરફ જમ્મુ-કાશ્મીરમાં ચૂંટણી કરાવવા અને નવી સરકારની રચનાની માગ ઊઠી રહી હતી અને બીજી તરફ દિલ્હીમાં કોઈ અલગ જ પટકથા લખવામાં આવી રહી હતી. પછી અચાનક ૫ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૯ના દિવસે કેન્દ્ર સરકારે જમ્મુ-કાશ્મીરના બંધારણીય વિશેષાધિકારને સમામ કરી એને બે કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં વહેંચી દીધું. રાજનીતિમાં સક્રિય નેતાઓની ધરપકડ કરી તેમને નજર બંધ કરી સખત લોકડાઉન લાગુ કરી દેવાયું. પાંચ ઓગસ્ટ પછી જમ્મુ-કાશ્મીર રાજ્ય ન રહ્યું પણ બે કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ બની ગયા. જેનું શાસન દિલ્હીથી નિયુક્ત પ્રતિનિધિ યલવા રહ્યા છે. વિધાનસભાનું અસ્તિત્વ નથી એટલા માટે રાજનીતિનું કોઈ કેન્દ્ર જ બચ્યું નથી. એક વર્ષ પછી એ સવાલ ઊઠી રહ્યો છે કે કાશ્મીરમાં લોકતંત્ર બચ્યું પણ છે કે નહીં? લોકતંત્રનો અર્થ હોય છે જનતાનું શાસન એટલે કે જનતા પોતાના વિશે નિર્ણય લે છે, જનપ્રતિનિધિને ચૂંટે છે, જેઓ કાયદા બનાવે છે અને સરકાર ચલાવે છે. કાશ્મીરનાં વરિષ્ઠ પત્રકાર માને છે કે કાશ્મીરમાં લોકતંત્ર હવે અંતિમ શ્વાસ લઈ રહ્યું છે અને રાજકીય પ્રક્રિયા સંપૂર્ણ રીતે અટકી ગઈ છે. પાછલા એક વર્ષમાં કાશ્મીરમાં બિલકુલ સત્તાટો રહ્યો. એ પછી કેટલાક લોકોએ ધીમે-ધીમે બોલવાનું શરૂ કર્યું છે, પરંતુ મુખ્ય ધારાના રાજકારણમાંથી હિન્દુસ્તાનના લોકતંત્રમાં વિશ્વાસ રાખવાવાળા રાજકીય લોકો અત્યાર સુધી અટકાયતમાં છે અથવા તેમને નજરબંધ રાખવામાં આવ્યા છે. તેઓ કહે છે, કેટલાકને બોલવાની મંજૂરી છે, કેટલાકને બોલવાની મંજૂરી નથી. જેમને બોલવાની મંજૂરી છે તે પણ મર્યાદિત છે. જે મુખ્ય મુદ્દો છે કાશ્મીરમાંથી અનુચ્છેદ ૩૭૦ હટાવવાનો, એના ઉપર કોઈ વાત થઈ નથી રહી. જ્યાં સુધી રાજકીય અભિવ્યક્તિ પર રોક રહેશે એનો વિસ્તાર સીમિત રહેશે. કેટલાક લોકોને અમુક જ મુદ્દાઓ પર બોલવાની છૂટ રહેશે, તો લોકતંત્ર કેવી રીતે જીવિત રહેશે? જો આવી જ સ્થિતિ રહે છે, તો ક્યાંયથી રાજનૈતિક પ્રક્રિયાના શરૂ થવાની આશા નજર નથી આવતી.

શ્રીનગરમાં સંવાદદાતાનું પણ એ જ કહેવું છે કે કાશ્મીરના સૌથી મોટા મુદ્દા પર જ વાત થઈ નથી શકતી તો પછી રાજનીતિ અથવા લોકતંત્રના શું અર્થો છે? કાશ્મીરમાં રાજનીતિનો જે સૌથી મોટો મુદ્દો રહ્યો છે, જમ્મુ-કાશ્મીરના બંધારણીય વિશેષાધિકારનો તેની હવે કોઈ વાત કરી જ નથી શકતું. ૫ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૯ના દિવસે એવું થયું, જેમ કે એક ઈમારતને સંપૂર્ણ રીતે પાડી નાખી હોય. સ્વાયત્તા અથવા એક રીતે ભારતીય સંઘ હેઠળ જમ્મુ-કાશ્મીરનો વિશેષ દરરજો યથાવત્ રાખવો તે જ કાશ્મીરની રાજનીતિનો સૌથી મોટો મુદ્દો રહ્યો છે. કાશ્મીરના મોટા નેતા આ મુદ્દા પર જ રાજનીતિ કરતા રહ્યા છે અને જ્યારે વિશેષ અધિકાર સમામ થઈ ગયો તો તમામ મોટા નેતાઓને સંપૂર્ણ રીતે ચૂપ કરી દેવાયા હતા. તેઓ કહે છે કે એમને ક્યાં તો નજરબંધ કરી દેવાયા અથવા અટકાયતમાં લઈ લેવાયા હતા. કેટલાકને જેલમાં પણ રાખવામાં આવ્યા હતા. તેઓ કહે છે, કાશ્મીરનો વિશેષાધિકાર સમામ કરી દેવાયો અને અહીંયાં નેતા એનો વિરોધ પણ ન કરી શક્યા. એમની પાસેથી બોન્ડ ભરાવી લેવાયા. કહેવાયું કે આ મુદ્દા ઉપર વાત ન કરે. આવી પરિસ્થિતિમાં કોણ રાજનીતિ કરશે અને રાજનીતિ કેવી રીતે થશે? લોકતંત્ર કેવી રીતે અહીં બચેવું રહેશે? ભારત સરકાર એમ તર્ક આપે છે કે અનુચ્છેદ ૩૭૦ હટાવવા પછી કાશ્મીરમાં સ્થિતિ સામાન્ય થઈ રહી છે અને ચરમપંથ સમામ થઈ રહ્યો છે. એમણે તર્ક આપ્યો કે કાશ્મીરમાં ચરમપંથનું કારણ અનુચ્છેદ ૩૭૦ છે. જ્યારથી આ કલમ હટી, ચરમપંથ ખતમ નથી થયો, બલકે વધી ગયો છે. ડેટા કોઈ પણ ખૂણેથી જુઓ, ચરમપંથ વધેલો જ નજરે આવશે. ફક્ત ચરમપંથીઓને મારવાથી જ ચરમપંથ ખતમ નહીં થાય. તેમના પ્રમાણે સરકાર એમ કહે છે કે ૧૫૦થી વધુ ચરમપંથી મારી દેવાયા છે. તો એનો અર્થ એ છે કે ચરમપંથ ઘટી રહ્યો છે. પરંતુ એટલા જ ઝડપથી ચરમપંથ વધી પણ રહ્યા છે. ઘણા યુવાનો ગુમ થયા છે. કેટલાક અંકાઉંટરમાં માર્યા પણ ગયા છે. દેશના ગૃહમંત્રી અમિત શાહ અને વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી અનેક વાર કહી ચૂક્યા છે કે જમ્મુ-કાશ્મીરમાં ગ્રાસરૂટ ડેમોક્રેસીને ઉત્તેજન આપવામાં આવશે, જેના માટે પંચાયતથી લઈને ઉપર સુધી રાજનૈતિક નેતાઓની નવી હરોળ તૈયાર કરવામાં આવશે. પાછલા બે મહિનામાં પંચાયતના બે સભ્યો માર્યા ગયા છે. એક તરફ સરકાર પંચાયત સ્તર પર રાજનીતિને મજબૂત કરવાની વાત કરી રહી છે અને બીજી તરફ અહીંયાં સુરક્ષા જ નથી. જમ્મુ-કાશ્મીરમાં હાલના દિવસોમાં રાજનૈતિક હલચલ સંપૂર્ણ રીતે બંધ છે, અને જે નેતા સક્રિયતા બતાવી પણ રહ્યા છે તેઓ નિવેદન આપવા સુધી જ સીમિત છે. કાશ્મીરમાં એક નવી પાર્ટી અસ્તિત્વમાં આવી છે, આ પાર્ટીનું નામ 'અપના પાર્ટી' છે. આ પાર્ટી સાથે જોડાયેલા અનેક લોકો અગાઉ પીડીપીના કાર્યકર્તા કે મંત્રી પણ રહ્યા છે. પીડીપીથી અલગ થઈને આ લોકોએ પોતાની એક અલગ પાર્ટી બનાવી છે.

આજનું પંચાંગ

વિક્રમ સંવત-૨૦૭૬, શાલિવાહન શક-૨૨૪૧, વીર સંવત-૨૫૪૬, ઈસ્લામીક સંવત-૨૫૪૫, તા. ૧૦-૮-૨૦૨૦, સોમવાર, શ્રાવણ વદ-૭ સુર્યાદય-૬-૨૩, સુર્યાસ્ત-૭-૧૧, જૈન નવકારશી-૭-૧૧, આજની રાશિ: મકર (ખ.જ.), નક્ષત્ર: ઉત્તરપાદા

સુર્ય-કુંભ ચંદ્ર-કર્ક મંગળ-ધન બુધ-કુંભ ગુરુ-ધન શુક્ર-મેષ શનિ-મકર રાહુ-મિથુન કેલુ-ધન હર્ષલ-મેષ નેપ્ચ્યુન-કુંભ વ્હટો-મકર	- શુભ યોધડીયા - ૬-૨૧થી અમૃત-૭-૫૮, ૮-૩૭થી શુભ- ૧૧-૧૫ સુધી, ૧૪-૩૧થી ચલ-લાભ-અમૃત-ચલ- ૨૦-૪૭ સુધી, ૨૩-૩૧ થી લાભ-૨૪-૫૩ સુધી
	- શુભ હોરા- ૬-૨૧થી ૭-૨૬ સુધી, ૮-૩૨થી ૮-૩૭ સુધી, ૧૧-૪૮થી ૧૫-૦૪ સુધી, ૧૬-૦૮થી ૧૭-૧૪ સુધી

મોડાસા શહેર સહીત અરવલ્લી જિલ્લાની હોસ્પિટલમાં શ્રેય હોસ્પિટલ વાળી થાય તો નવાઈ નહિ..

મહેન્દ્ર પટેલ અરવલ્લી બ્યુરો મોડાસા

અમદાવાદમાં નવરંગપુરા વિસ્તારમાં આવેલી શ્રેય હોસ્પિટલમાં ગુરુવારે વહેલી સવારે થયેલા અગ્નિકાંડમાં ૮ લોકો પોતાના બેડ પર જીવતા ભડયું થઈ ગયા હતા. ત્યારબાદ ભારે

અને જિલ્લાની ખાનગી, મલ્ટી સ્પેશિયાલિટી અને ટ્રસ્ટની હોસ્પિટલોમાં ફાયર એનઓસી નથી, તેમ છતાં તંત્રની રહેમનજરે ધમધમાટ ચાલી રહી છે મોડાસાની કોવીડ-૧૯ હોસ્પિટલમાં પણ ફાયર સેફ્ટી માટે અગ્નિશામક ફાયર સિલિન્ડરના બોટલ મૂકી રાખવામાં આવી છે સરકારી ગાઈડલાઈન પ્રમાણેની ફાયરસેફ્ટી નો કોવીડ-૧૯ હોસ્પિટલમાં અભાવ હોવાનું સૂત્રો પાસેથી માહિતી પ્રાપ્ત થઈ હતી અરવલ્લી જિલ્લામાં આરોગ્ય ખાતામાં ચાલતી લાલીયાવાડી ઉજ્જવર થઈ છે. જિલ્લાના મુખ્ય મથક મોડાસામાં આવેલી એક પણ ખાનગી કે ટ્રસ્ટની હોસ્પિટલ ફાયર સેફ્ટીનું એન.એ.સી. ધરાવતી નથી. મોટાભાગની હોસ્પિટલો

નિર્માણ એવી રીતે કરવામાં આવ્યું છે કે તેમને ક્યારે ફાયર એન.ઓ.સી. મળી શકે તેમ નથી. મોડાસા શહેરમાં આવેલી નાની-મોટી ૭૦ થી વધુ હોસ્પિટલોમાં ફાયર એન.ઓ.સી. ધરાવતી ન હોઈ આરોગ્ય તંત્રની બેદરકારી સામે સવાલો ઉભા થયા હતા. એક વર્ષ પહેલા સુરત તક્ષિલા એ પાર્ટમેન્ટમાં આગ લાગવાની ઘટના બાદ સરકાર સફાળી જાગી અને ટયુશન કલાસીસ, હોસ્પિટલો, હોટલ, ફેક્ટરીઓ, એ પાર્ટમેન્ટો સહિતના એકમોને સેફ્ટી સિસ્ટમ લગાડીને તે અંગેનું એન.ઓ.સી. સર્ટિફિકેટ મેળવવું ફરજિયાત બનાવી દીધું હતું. શરૂઆતમાં નગરપાલિકાએ દોડધામ કરી હતી. પરંતુ પછી થી જેસે થે ની સ્થિતિ સર્જઈ છે. અરવલ્લી જિલ્લા સહીત

પાટણના સાગર પ્રજાપતિના મ્યુઝિકના દિવાના બન્યા ગ્રાન્ડ માસ્ટર શિકુજી

એતિહાસિક નગરી પાટણમાં અનેક નામી અનામી કલાકારો થઈ ગયા છે. જેમને પાટણ ને વિશ્વ ફલક ઉપર ગૌરવ અપાવ્યું છે. ત્યારે જુવેનાઈલ જસ્ટિસ બોર્ડ મેમ્બર રહી ચૂકેલા અને પાટણમાં પ્રસિદ્ધ વકીલ રસિકલાલ પ્રજાપતિના પુત્ર સાગર પ્રજાપતિ જે મ્યુઝિકનો શોખ ધરાવે છે. અને મિસ્ટર ઈન્ડિયા મોડેલ ફાઈનાલિસ્ટ છે. જે પાટણ માટે ગૌરવની વાત છે. ત્યારે હવે ભારતના કમાન્ડો મેન્ટર અને માર્શલ આર્ટિસ્ટ ગ્રાન્ડ માસ્ટર શીકુજી શૌર્ય ભારદ્વાજ યુવાનોને દેશ ભક્તિની પ્રેરણા આપતા અનેક વિડિયો બનાવ્યા છે. ત્યારે શીકુજી એ બનાવેલ એક વીડિયો માટે પાટણના સાગર પ્રજાપતિ બનાવેલ ભગવાન વિષ્ણુનું તાંડવ સંગીત ઉપયોગ માં

કોરોનાકાળમાં ફન્ટલાઈન વોરિયર્સનું યથોચિત સન્માન બાવકા ખાતે બનેલા નંદનવનનું 'કોરોના વોરિયર્સ વન નામાભિધાન કરાયું'

અભેસિંહ રાવલ દાહોદ રાજ્ય મંત્રી શ્રી ભચુભાઈ ખાબડ અને સાંસદ શ્રી જસવંતસિંહ ભાભોરની ઉપસ્થિતિમાં ૭૧માં વન મહોત્સવની જિલ્લા કક્ષાની ઉજવણી સંપન્ન દાહોદમાં છેલ્લા પાંચેક માસથી કોરોના વાયરસના સંક્રમણને રોકવા માટે દિનરાત તનતોડ મહેનત કરી રહેલા ફન્ટલાઈન વોરિયર્સને યથોચિત સન્માન આપવા માટે જિલ્લા વહીવટી તંત્ર દ્વારા વન મહોત્સવ અંતર્ગત બાવકા ખાતે નિર્માણ પામેલા ઉપવનને 'કોરોના વોરિયર્સ વન' નામાભિધાન કરવામાં આવ્યું છે. આજે વન મહોત્સવની ઉજવણીની સાથે કોરોના વોરિયર્સ વનનું લોકાર્પણ કરવામાં આવ્યું છે. ઉજવણીમાં ઉપસ્થિત રાજ્ય મંત્રી શ્રી ભચુભાઈ ખાબડે જણાવ્યું કે, દાહોદ જિલ્લાનો જંગલ વિસ્તાર આદિવાસીઓ માટેના પોષણનું માધ્યમ અને આશરા સમાન છે. આપણે સૌ પ્રકૃતિને પૂજતા આવ્યા છે. રાજ્ય સરકાર

૨૦૦૪થી તત્કાલીન મુખ્યમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ વન મહોત્સવને આગવી રીતે ઉજવવાની ઉજ્જવની રીતીનો પ્રારંભ કર્યો છે. લોકોની આશ્વા સાથે પ્રકૃતિને સાંકળી વનોનું નિર્માણ કરવામાં આવે છે. જેનાથી વરસાદ પડે છે, એ વાત આપણી નજર સમક્ષ છે. કચ્છ કાઠિયાવાડ વિસ્તારમાં વધુ વૃક્ષોનું વાવેતર થતાં ત્યાં વરસાદ સારો થઈ રહ્યો છે. આપણે પણ વધુ પ્રમાણમાં વધુ વહીવટી તંત્ર દ્વારા વન મહોત્સવ અંતર્ગત બાવકા ખાતે નિર્માણ પામેલા ઉપવનને 'કોરોના વોરિયર્સ વન' નામકરણને વન એવા નામકરણને મહાનુભાવોએ યથાર્થ ઠેરવ્યું હતું. કોરોનાના સંકટ સામે લડી રહેલા આરોગ્યકર્મી, પોલીસકર્મી, સફાઈકર્મી, જિલ્લા વહીવટી તંત્રના કર્મચોગીઓ, મીડિયા, સામાજિક અને સેવાભાવી સંસ્થાઓને યથોચિત સન્માન આપવામાં આવ્યું છે. કલેક્ટર શ્રી વિજય ખરાડીના કલેક્ટર તરીકેના કાર્યકાળમાં રાબડાળ ખાતેના આરોગ્ય વન બાદ બાવકાનું કોરોના વોરિયર્સ વન બીજું ગૌરવવંતી પરંપરા શરૂ કરનારા ગુજરાતના પનોતા પુત્ર ક. મા. મુન્શીનું સ્મરણ કરતા સાંસદશ્રીએ ઉમેર્યું કે, ગુજરાતમાં વર્ષ ૭૧માં વન મહોત્સવ

આદિવાસી ક્રાંતિકારો અને શહીદના નામના વૃક્ષો વાવી વિશ્વ આદિવાસી દિનની ઉજવણી કરાઈ

સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘ (યુનો) દ્વારા આદિવાસીઓ ના કલ્યાણ માટે ૮ ઓગષ્ટ ૧૯૮૨ ના રોજ મળેલ બેઠક બાદ વિશ્વના તમામ દેશોમાં વિશ્વ આદિવાસી દિન તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલ ત્યારબાદ ના વર્ષો થી ૮ મી ઓગષ્ટ એ વિશ્વ આદિવાસી દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે આજે વિશ્વ આદિવાસી દિન નિમિત્તે સંકલ્પ સંસ્થા અને એકલવ્ય જનસેવા ટ્રસ્ટ, પાટણ ના સંયુક્ત ઉપક્રમે આયોજિત નિર્માણ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ ના નિલેશભાઈ રાજગોર ના સહયોગથી સુજનીપુર, નવી સબજેલ પાટણ ખાતે આવેલ શહીદ સ્મૃતિ પીપળ વન માં આજરોજ સવારે ૮:૦૦ કલાકે વૃક્ષારોપણ કરવામાં

મહિલાની મદદે ૧૮૧ અભયમ ટીમ પહોંચી મહિલાને મુક્ત કરાઈ

અરવલ્લી બ્યુરો મોડાસા ઘરેલુ હિંસા સહિતની વિવિધ પ્રકારની હિંસાના કિસ્સા ડામવા અને તાત્કાલિક મહિલાઓને બચાવ અને સલાહ માર્ગદર્શન તથા મહિલાઓ, યુવતીઓની થતી રંજાડ સામે મદદ પુરી પાડવા ૧૮૧ અભયમ હેલ્પલાઈનની શરૂઆત કરવામાં આવી છે. ૧૮૧ અભયમ મહિલા હેલ્પલાઈન આશીર્વાદ રૂપ સાબિત થઈ રહી છે અનેક લોકોના ઘર સંસાર તૂટતાં બચાવ્યા છે. તો

અનેક મહિલાઓ અને યુવતીઓની રંજાડ કરતા શશ્વોને કાયદાકીય પાઠ પણ ભણાવ્યા છે ત્યારે અરવલ્લી જિલ્લાના ભિલોડા તાલુકાના કિશનગઢ ગામે મહિલાનો પતિ અને સાસુ સસરા માનસિક ત્રાસ આપતા હોવાની સાથે પતિ તેની પત્નીને વારંવાર ઘરમાં પુરી દેતો હોવાથી અને મહિલાના પરિવારજનોને પણ જાનથી મારી લાગવાની ધમકી આપતા મહિલાની બહેને ૧૮૧ અભયમની મદદ લેતા અરવલ્લી અભયમ ટીમ તાબડોડ ઘટનાસ્થળે પહોંચી ઘરમાં કેદ રહેલી મહિલાને છોડાવી હતી મહિલાએ પતિ અને સાસુ-સસરા વિરુદ્ધ ભિલોડા પોલીસ સ્ટેશનમાં

, પાયલોટ વિક્રમભાઈ તાબડોડ કિશનગઢ પહોંચી હતી અને ઘરમાં પુરી રાખવામાં આવેલા જશોદાબેનને મુક્ત કરાવ્યા હતા અને મહિલાને હિંમત આપતા મહિલાએ ૧૦ વર્ષથી માનસિક અને શારીરિક ત્રાસ આપતા પતિ અને સાસુ સસરા વિરુદ્ધ ફરિયાદ નોંધાવવાનું જણાવતા મહિલા સાથે ભિલોડા પોલીસ સ્ટેશન પહોંચી મહિલાની ફરિયાદ નોંધાવી હતી મહિલાએ તેના પતિ અને સાસુ-સસરા વિરુદ્ધ ફરિયાદ નોંધાવતા ભિલોડા પોલીસે કાયદેસરની નોંધાવતા મહિલા સાથે મહિલા વિરુદ્ધ પતિની ઉશ્કેરણી કરી શારીરિક ત્રાસ આપતા હતાં મહિલાનો પતિ આટલેથી ન અટકતા તેની પત્નીના પરિવારજનો ત્રાસ આપી જાનથી મારી નાખવાની ધમકી આપતો રહેતો હતો તેમ છતાં તેમની દીકરીનો ઘર સંસાર તૂટે નહિ એટલે સહન કરતા હતા છેલ્લા થોડાક દિવસો થી મહિલાને ઘરમાં પુરી રાખતા મહિલાની બહેને આખરે મોઢા મોઢે સહન કરતી બહનને માનસિક અને શારીરિક ત્રાસમાંથી છોડાવવાનો નીર્ધાર કરી ૧૮૧ અભયમની મદદ લેતા હેલ્પલાઈન પર સમગ્ર ઘટનાનું વર્ણન કરતા અરવલ્લી ૧૮૧ અભયમ ટીમને જાણ કરવામાં આવી હતી અરવલ્લી ૧૮૧ અભયમ ટીમના કાઉન્સિલર શિલ્પા ગામીત, કોન્સ્ટેબલ ઈલાબેન

સાહિત્ય સરિતા

જનરલ - લગ્નગ્રુપનની હકીકત :-

દરેક પરણિત સ્ત્રી-પુરુષે વાંચવા જેવું

નહોતી મને તારી પડી

કે નહોતી તને મારી પડી,

આતો તને જોવા આવ્યો ને તું જડી.

હું પણ પ્રેમમાં પડ્યો, અને તું પણ પડી.

પછી લગ્નની શહેનાઈ ની વાગી ઘડી,

આવ્યો હું વાજતે ગાજતે ઘોડે ચડી.

પછી તો એક-બીજાની એટલી પડી,

કે ચાલતું નહીં એક-બીજા વગર ઘડી.

પ્રેમની વરસાવી એવી જડી.

પછી છોકરા થયા, તું એમાં પડી,

મને પણ ઘંઘાની ચાનક ચડી.

ક્યાં વર્ષ ગઈ એ ઘડી, ખબર નો પડી,

જાણે કોઈની નજર પડી.

પછી આવી ઈમોશનલ ઘડી

કહેવા લાગી તમને કાઈ નથી મારી પડી,

અને તું ઇમોશનલ રડી,

જાણે મારી ઉપર આફત પડી.

થોડી રક્ષક ને થોડી જુભાજોડી.

આવી ગેરસમજની ઘડી,

કહેતાં : તને મારી નથી પડી તો મને પણ નથી

પડી.

ન ચાલી ઝાઝી લડા-લડી,

કારણ?

પિયર જતી ત્યારે ખબર પડી,

કે, આતો આદત કેવી પડી,

કે ચાલતું નથી એક-બીજા વગર ઘડી.

સાથે હોય ત્યારે ભલે થાય લડા-લડી,

પણ, મનથી તો હોય એક-બીજાની પડી.

લગ્નની શરૂઆતમાં તો હોય આકર્ષણની ઘડી.

ઉમર થઈ ત્યારેજ સાચા પ્રેમની ખબર પડી, યાદ

કરી જીવનની હરએક ઘડી,

ઠંનેના એક એક હાથે તાળી પડી.

પુશીથી ઠંનેની આંખ થોડી રડી.

જીવનના અંતમાજ વાસ્તવિકતા જડી.

કે છીએ ઠંને એક-બીજાની છડી.

Bombay Jigna. Narishakti Lekh:

ઈશ્વરનો કહેર, કે કૃપા !

આજે પ્રથમ વખત શાળામાં પ્રવેશતાં

મારા કદમ એક મિનિટ માટે થંભી ગયાં. કોરોનાનો

કહેર યથાવત છે, ત્યારે શાળાઓમાં બાળકો માટે પ્રવેશ

ઠંધ છે, પણ શિક્ષકોએ શાળાએ આવવાનું હોય. હું

એક શિક્ષક છું. શાળાનું વેરાન દ્રશ્ય જોઈ હું રસ્તો

ભૂલીતો નથી ગઈ ! ભૂતકાળની એ મધુરયાદોના દ્રશ્ય

મારી નજર સામેથી એક પછી એક પસાર થવા

લાગ્યાં. બાળકોનો કલરવ મારા કાનમાં ગુંજવા લાગ્યો. શું

આ મારી જ શાળા છે ? પ્રશ્નોની કતાર મારા મગજમાં

દોડતી થઈ.

આ એકાદ મિનિટે મારા હૃદય

કમળને ભીજવી નાખ્યું. હું આગળ ચાલી, ઓફિસ

સુમસાન, શાળાનું મેડાલ વેરાન, શાળાનાં ઝાડ,

બગીચાના ફૂલો જાણે બાળકોને શોધતાં હોય એવું

લાગ્યું. હું ધીમી ચાલે, વિચારોના વમળમાં ડૂબેલી વર્ગખંડ

સુધી પહોંચી. બાળકોના વર્ગખંડમાં પ્રવેશતાં જ જાણે

દીવાલો મને કંઈક પૂછવા લાગી ! એવો અહેસાસ થયો.

વર્ગખંડની બારીઓમાંથી અંદર આવતાં પંખીઓ એ

વર્ગમાં પોતાના માળા બાંધી, પોતાનો કબજો જમાવ્યો

હોય એવું લાગ્યું. પંખીઓ, અને માળા જોતાં જોતાં હું

આગળ પ્રાર્થના હોલ તરફ ગઈ. ત્યાં પણ અલગ અલગ

કેટલાં પ્રકારનાં માળાઓ અને પંખીઓ જોવા મળ્યાં. કેટ

કેટલાં પંખીઓ ! જે આ પહેલાં કદી જોવા નથી મળ્યાં

! બસ આ એકજ વાતથી હું થોડી હળવી થઈ.

આજે શાળામાં બાળકોનું સ્થાન આ

પંખીઓ, અને કેટલાય પ્રકારના જીવ જંતુઓ

જેવાકે, રંગબેરંગી પતંગિયા, મધપૂડો બનાવી રહેતી મધ

માંખીઓએ લઈ લીધું એવું લાગ્યું. જ્યાં જગ્યા મળી ત્યાં

આ બધાં પંખીઓ, અને જીવ જંતુઓ વસવાટ કરવા

લાગ્યાં. આ દશ્ય જોઈ થોડો આનંદ પણ થયો, બાળકોનો

કલરવ નહીં પણ પંખીઓનો કિલકિલાટ સાંભળી મન

હરખાયું.

પંખીઓ બાળકોની જેમ ભણવા આવ્યાં

હોય એમ આખો દિવસ કિલકિલાટ કર્યાં કરે, અને

એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ ઉડ્યાં કરે. રોજ શાળાએ

જઈએ અને બાળકોની જગ્યાએ પેલાં પંખીઓ આમતેમ

ઉડતાં જોઈ, એમનો મધુર કંઠ સાંભળી " આ પંખીઓની

પાઠ શાળા છે." એવું સમજી એમને જરા પણ નુકશાન ન

પહોંચે એની કાળજી રાખતા. એમના માટે પાણી, અને

ચણની વ્યવસ્થા પણ કરી આપતાં. પંખીઓ પણ અમારી

સાથે દોસ્તી થઈ ગઈ હોય એમ અમારાથી જરા પણ

ડચા વિના પોતાનામાં મસ્ત બની રહેતાં.

મન રોજ એક પ્રશ્ન કરે શું આ

કુદરતનો કહેર કે એનો કોઈ સંકેત ? શું થવા જઈ રહ્યું

છે ? પ્રગતિની દોડમાં આગળ વધી રહેલ માનવ જાત

કેમ અચાનક થંભી ગઈ ? શું પ્રગતિ તરફની આપણી

દોડ, પ્રકૃતિનાં વિનાશનું કારણ તો નહીં બની રહ્યું હોય

? કોરોનાના કહેરથી લોકો ત્રાસી ગયાં છે, ત્યારે ઘણાં

એવા અદ્ભૂત સમાચારો જોવાં, સાંભળવા મળ્યાં છે, જે

ઈશ્વરીય શક્તિનું પ્રતીક છે. ઘણા વર્ષોથી ન નિહાળ્યાં

હોય એવા કુદરતી દશ્યનું નિહાળવા મળ્યાં. વાતાવરણ

પ્રદૂષણ મુક્ત થવા લાગ્યું. નદીઓના નીર સ્વચ્છ બન્યાં.

ઘણા પહાડો, ડુંગરો દશ્યમાન થયા. મેઘરાજ પોતાની

સવારી લઈ ધરતી માતાને 'સેનીટાઈઝ' કરવાં આવી

ગયાં હોય એવું આહલાદક વાતાવરણ જોવાં મળ્યું.

છેલ્લાં ઠંડ માસમાં ન થવાનું

ઘણું થયું. નાના મોટા સૌ કોઈ એ મુશ્કેલીઓનો સામનો

કરવો પડ્યો. પણ બીજી બાજુ જોઈએ તો સાવ મશીન

બનીને જીવતાં લોકોને પોતાનાં પરિવાર સાથે સમય

પસાર કરવાનો સમય મળ્યો. ઘણાં લોકો કહેતાં હોય

સમય ક્યાં છે ? કદાચ ઈશ્વરેજ સમય આપ્યો હોય એવું

લાગે. ઘણાં માતા- પિતા એવા છે, જે પેસા કમાવવામાં

એટલાં બધાં વ્યસ્ત હોય છે, કે પોતાનાં સંતાનોને સમય

આપી નથી શકતાં. જેનાં કારણે બાળકો માત પિતાનો

પ્રેમ ગુમાવી બેસે છે. બીજી બાજુ બાળકો પણ ભણતરનાં

બોજમાં પોતાનાં માતા પિતા પાસે બેસી આનંદ માણી

નથી શકતાં. કદાચ હાલનો સમય આ બધીજ

સમસ્યાઓનું નિવારણ કરવા માટે યોગ્ય હોય.

આપણે સૌ ગામડું છોડી શહેર તરફ

દોટ મૂકી. ઘરનું ખાણું છોડી બહારની મોજ માણતાં

હતાં. આપણી સંસ્કૃતિ છોડી પશ્ચિમી સંસ્કૃતિ તરફ

વળ્યાં. દેશ છોડી પરદેશ જવાં તેવાર થયાં. આપણને

પાછાં વાળવા માટે ઈશ્વરનો સંકેત હોઈ શકે. આજે બધાં

પોતાનાં ગામડાં, ઘર ખેતર તરફ પાછા વળ્યાં છે. ફરી

એકવાર મારો ભારત દેશમાં સુવર્ણ સમય આવશે. રામ

રાજયની શરૂઆત થઈ ચુકી છે. ભારતને આત્મનિર્ભર

બનાવવા કોઈ રોકી નહીં શકે. કોરોના કહેરે દરેક માનવને

જગડ્યો છે ! પોતાની ફરજનું ભાન કરાવ્યું છે. સૌ કોઈ

પોતાની જાતે પ્રગતિનાં સોપાન સર કરશે. ભારતનો માનવી

મહામાનવ બનશે.

કોરોનાની મહામારીનાં સમયને

સુવર્ણ સમય બનાવીને જંપશે.

મેરા ભારત મહાન.

હેમવતા ટી. દિવેયા. જૂનાગઢ.

NG -011 વિભાગ - ગઘ પ્રકાર- વાર્તા

શબ્દ- મિત્રતા શીર્ષક -મિત્રોની મિત્રતા

એક મોહું માનકપુર નામે જંગલ

હતું. જંગલની અંદર મોર, ચકલી, પોપટ, હરણ,

વાંદરા, ઉંદર, કાગડા વગેરે જેવા પક્ષીઓ અને પ્રાણીઓ

રહે.

મોરભાઈ એકલા એકલા ફરે. ના

એને કોઈ મિત્ર હતો કે ન એ કોઈને મિત્ર બનાવે.

મોરભાઈને થયું, " મારે હવે લગ્ન કરવું

પડશે. બધાંએ લગ્ન કરી દીધા છે. હું એકલો જ બાકી

છું."

બાજુના આવેલા મલકપુરના જંગલમાં

રહેતી દેલને લગ્નનો પ્રસ્તાવ મુક્યો.

એટલે દેલબેન મોરભાઈને કહે, "તારે

કોઈ મિત્ર છે, તારે કોઈ મિત્ર હોય તો જ હું તારી સાથે

લગ્ન કરવા તૈયાર થઈ. તારે ઓછામાં ઓછાં ત્રણ

મિત્રો તો હોવા જ જોઈએ."

મોરભાઈ કહે, " મારે કોઈ મિત્ર નથી, પણ

હું મને થોડો સમય આપો તો હું મિત્રો બનાવી દઉં."

દેલ એ વાત પર સંમત થઈ ગઈ. અને

મોરભાઈને અઠવાડિયાનો સમય આપ્યો. મોરભાઈ

જંગલમાં ગયા.

મોરભાઈ ધીમે ધીમે આગળ જતાં હતા.

ત્યાં વડનાં ઝાડની બાજુમાં ઊભા રહ્યા. વડના ઝાડની

બાજુમાં દરમાં ઉંદરભાઈ રહેતા હતા.

મોરભાઈએ બૂમ પાડી ઉંદરભાઈને

બોલાવી કહ્યું, " તમે મારા મિત્ર બનશો, મારે મિત્રની

ખાસ જરૂર છે."

ઉંદરભાઈએ મોરની વાત

સાંભળી સંમતિ આપતાં કહ્યું, " મોરભાઈ ગમે ત્યારે

તમે મને યાદ કરશો. ત્યારે હું આવી જઈશ ને આપને

મદદ કરીશ."

એ પછી મોરભાઈ થોડાક આગળ

ગયા. સામે

ઝાડ પર હુપ હુપ કરતાં એક વાંદરાભાઈ મળ્યાં.

મોરભાઈએ વાંદરાભાઈને ઊભા રાખીને

કહ્યું, " તમે મારા માત્ર મિત્ર બનશો. મારી તમારી જરૂર

છે."

વાંદરાભાઈએ મોરભાઈની વિનંતી

સ્વીકારી દીધી.

હવે મોરભાઈના ઉંદરભાઈ અને વાંદરાભાઈ એમ

બંને મિત્ર બની ગયા હતા. એવામાં એમને એક

સામેથી કાગડાભાઈ મળ્યા.

કાગડાભાઈને મોરભાઈએ કહ્યું, " તમે

મારા મિત્ર બનશો. મારે મિત્રની જરૂર છે."

કાગડાએ પણ સંમતિ આપી. આમ

, મોરભાઈના ઉંદરભાઈ, વાંદરાભાઈ અને કાગડાભાઈ

ત્રણ મિત્રો બન્યાં. બધાં મિત્રો રોજ મળે ને વાતો કરે

, રમે ને પછી રાત્રી થઈ છુટા થાય. આમ એક

અઠવાડિયું વીતી ગયું.

મોરભાઈએ દેલની પાસે જઈ લગ્નનો

પ્રસ્તાવ મૂક્યો. દેલબેને પણ મોરનો પ્રસ્તાવ સ્વીકારી

લીધો. મોરભાઈ ને દેલબેનના ધામધૂમથી લગ્ન થયાં.

જંગલમાં મંગલ થઈ ગયું. જંગલમાં લગ્નની જોરદાર

પાર્ટી યોજાઈ હતી.

લગ્ન કરીને મોરભાઈ ને દેલબેન ઘેર

જતાં હતા. અચાનક મોરભાઈનાં પગ જાળમાં ફસાઈ

ગયા, લાગતું હતું કે કોઈ શિકારીએ જાળ પાથરી

હોય.

મોરભાઈ ગભરાઈને કહ્યું, " બચાવો

બચાવો."

મોરભાઈની દુઃખભરી બૂમ સાંભળીને ઉંદરભાઈ

આવી ગયા અને ફટાફટ ઉંદરભાઈએ જાળ કાપી

નાખી. આ જોઈને શિકારી તરત જ ત્યાં આવી ગયો.

શિકારીએ મોરને મારવા ઘનુણ્ય હાથમાં લીધું. પણ,

એટલીવારમાં ત્યાં વાંદરાભાઈ આવી ગયા અને એના

હાથમાંથી ઘનુણ્ય લઈ લીધું. ને કાગડાભાઈ એ શિકારીના

માથાં પર ચાંચ મારવા લાગી. ને સાથે

કા...કા...કાગારાવ કરી મૂકી. બાજ, સમડી ને હાથીભાઈ

જેવા પ્રાણીઓ આવી ગયા. આ બધાંને જોઈ શિકારી

ભાગી ગયો. આ રીતે મોરભાઈને બચાવવા માટે ત્રણ

મિત્રો જ કામે લાગ્યા.

મોરભાઈએ દરેક મિત્રોનો આભાર

માન્યો.

'મન' મનોજકુમાર પંચાલ પાલનપુર

ગરીબની લાચારી

રોટરીયન બાબુભાઈ કે

પ્રજાપતિની કલમે

ગરીબ દંપતીએ વાવણી

માટે જમીન ભાડે રાખી હતી.

તેની પર પાક ઊભો હતો. આ

ઊભા પાક પર સ્થાનિક તંત્ર

બુલડોઝર ફેરવવા આવી પહોંચ્યું.

કેમ કે આ જમીન પર એક કોલેજ

બનાવવાની વિચારણા હતી

કોન્ટ્રાક્ટ એજન્સીએ તંત્રને

જમીન ખાલી કરાવી આપવા

કહ્યું. બાપડા ગરીબ પતિપત્નીએ

પોલીસને નમ્રતાથી વિનંતી

કરી કે પાક ઉભો છે ત્યાં સુધીનો

સમય આપો. પ

